

UMBERTO ECO

Come viaggiare con un salmone

วิธีเดินทางกับแซลมอน

อุมแบร์โต เอโค เขียน

นันทวรรณ ชาญประเสริฐ แปล

อ่านดี

allbooks

Come viaggiare con un salmone

Copyright © 2016 La nave di Teseo Editore, Milano

Thai translation © 2017, Nuntawan Chanprasert

All rights reserved

วิธีเดินทางกับแซลมอน

อุมแบร์โต เอโค **เขียน**

นันทวรรณ ชาญประเสริฐ **แปล**

สันติสุข กาญจนประกร **บรรณาธิการ**

สิริกัญญา กาญจนประกร **ผู้ช่วยบรรณาธิการ**

วิญญู กุภาสิงห์ **พิสูจน์อักษร**

เฉลิมพันธ์ุ บัญจมาพิรมย์ **วาดภาพปก**

antizeptic **ออกแบบปก**

ณขวัญ ศรีอรุโณทัย **รูปเล่ม**

มีนาภา โมไนยพงศ์ **บรรณาธิการจัดการ**

ชฎารัตน์ วิลัยพล **ที่ปรึกษา**

จัดพิมพ์โดย : สำนักพิมพ์อ่านอิตาลี, กรกฎาคม 2560

Website: www.alibooks.it E-mail: info@alibooks.it

Facebook: www.facebook.com/alibooks.it

พิมพ์ที่ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด ภาพพิมพ์

จัดจำหน่ายโดย : บริษัทเคล็ดไทย จำกัด

ISBN 978-616-92759-2-3

ราคา 200 บาท

วิธีเดินทางกับเชลมอน

สารบัญ

เริ่มอย่างไร จบอย่างไร	9
วิธีเดินทางกับแชนนอน	13
วิธีพักร้อนอย่างชาญฉลาด	17
วิธีหลีกเลี่ยงโรคติดต่อ	21
วิธีพูดถึงสัตว์	25
วิธีใช้หม้อกาแฟนรก	29
วิธีใช้คนขับแท็กซี่	33
วิธีไม่รู้เวลา	37
วิธีไม่ใช้แฟกซ์	41
วิธีปฏิบัติตัวกับคนคุ้นหน้า	45
วิธีดูว่าหนังเรื่องไหนเป็นหนังโป๊	49
วิธีกินไอศกรีม	53
วิธีระวังแม่ม่าย	57
วิธีไม่คุยเรื่องฟุตบอล	61
วิธีหาข้ออ้างให้ห้องสมุดส่วนตัว	65
วิธีไม่ใช่โทรศัพท์มือถือ	69
วิธีเดินทางโดยรถไฟในอเมริกา	73
วิธีเลือกอาชีพที่ให้ผลตอบแทนสูง	77
วิธีใช้จุดไข่ปลา	81
วิธีจัดระบบห้องสมุดประชาชน	85

วิธีปฏิบัติตามคำแนะนำการใช้งาน	89
วิธีซื้ออุปกรณ์เสริม	93
วิธีกินอาหารบนเครื่องบิน	105
วิธีเขียนคำนำ	109
วิธีใช้เวลา	113
วิธีปฏิเสธข่าวที่ถูกปฏิเสธ	117
วิธีผ่านด่านศุลกากร	121
วิธีเป็นที่รู้จักของคนทั่วไป	125
วิธีปรากฏตัวแม้ไม่ใช่คนสำคัญ	129
วิธีทำโทษคนส่งสแปม	133
วิธีใช้เว็บโดยพยายามจำสิ่งต่างๆให้ได้	137
วิธีไม่หลงเชื่อการสมคบคิด	141
วิธีหลีกเลี่ยงเทศกาลคาร์นิวัลในชีวิตประจำวัน	145
วิธีอยู่รอดท่ามกลางความสับสนอลหม่านของสื่อ	149
วิธีลองแล้วลองอีกอย่างมีศักดิ์ศรี	153
วิธีถกปรัชญาแบบบ้านๆ	157

เริ่มอย่างไร จบอย่างไร

ในชีวิตผมมีเรื่องสะเทือนใจอยู่เรื่องหนึ่ง ช่วงเรียนมหาวิทยาลัยผมพักในหอพักของมหาวิทยาลัยแห่งเมืองตูริน เพราะได้รับทุนการศึกษาของที่นั่น ผมจดจำวันเวลาเหล่านั้นด้วยความรู้สึกขอบคุณ และความรู้สึกขะแยงปลาทูนอย่างฝังจิตฝังใจ เรื่องของเรื่องก็คือ โรงอาหารจะเปิดชั่วโมงครึ่งทุกมือ ใครไปถึงช่วงครึ่งชั่วโมงแรกจะได้กินอาหารตามเมนูประจำวันนั้น ใครไปที่หลังได้กินปลาทูน ผมไปถึงที่หลังเสมอ ฉะนั้นหากไม่นับปิดเทอมฤดูร้อนและวันอาทิตย์ ในช่วงเวลาสี่ปีนั้นผมกินอาหารใส่ปลาทูน 1,920 มื้อ แต่ไม่ใช่เรื่องสะเทือนใจที่ว่่านั้น

เรื่องมีอยู่ว่า ตอนนั้นเราไม่มีเงิน แถมยังหิวกระหายภาพยนตร์ดนตรี และละคร สำหรับโรงละครคาริญาโน เรามีทางออกที่เยี่ยมยอดคือเราจะไปถึงที่นั่นสิบนาทีก่อนการแสดงเริ่ม แล้วก็เข้าไปหาคุณ (ชื่ออะไรแล้วนะ) ซึ่งเป็นผู้คุมการปรับมือของคณะหน้าม้า เราจะจับมือเขาพร้อมกับยัดเงินหนึ่งร้อยลีร์ใส่มือ จากนั้นเขาก็จะให้เราเข้าไป เราจึงเป็นหน้าม้าที่จ่ายเงิน

ที่นี้เผอิญว่าหอพักปิดเที่ยงคืนโดยไม่มีข้อผ่อนปรน หลังเที่ยงคืน

ใครอยู่ข้างนอกก็อยู่ข้างนอกต่อไป เพราะไม่มีกฎข้อบังคับ หาก นักศึกษาคนไหนไม่อยากจะกลับไปพัก จะหายไปเป็นเดือนก็ยังได้ ที่ พุดมานี้ต้องการจะบอกว่า ก่อนเที่ยงคืนสิบนาที่เราต้องออกจากโรงละคร แล้วจ้กกลับที่หมาย ทว่าก่อนเที่ยงคืนสิบนาที่ละครยังไม่จบ ดังนั้นจึง กลายเป็นว่า ตลอดสี่ปีผมได้ดูผลงานละครชิ้นเอกของทุกยุคทุกสมัย แต่ ชาติช่วงสิบนาที่สุดท้าย

ดังนั้นผมจึงมีชีวิตอยู่โดยไม่รู้ว่ามีอีดิพัส (Oedipus) จัดการอย่างไร เมื่อความลับอันน่าสยดสยองนั้นเผยออกมา ตัวละครทั้งหมดที่ตามหา นักประพันธ์สุดท้ายแล้วเป็นอย่างไร ออสวัลด์ อัลวิน (Oswald Alving) กินยาเพนิซิลลินแล้วจะหายหรือไม่ และแฮมเลต (Hamlet) รู้หรือเปล่า ว่าคัมคำที่จะอยู่ ผมไม่รู้ว่าคุณนายปอนซาเป็นใคร รุจเจอร์ รุจเจอร์ ซึ่ง แสดงเป็นโสคราตีส ดีมยาพิชหรือเปล่า โอเทลโล (Othello) ตบหน้า ยาโกก่อนออกเดินทางไปที่ตึมน้ำผึ้งพระจันทร์ครั้งที่สองหรือไม่ คนหลง คิดว่าตนป่วย (The Imaginary Invalid) หายป่วยหรือไม่ ทุกคนร่วม ตีมฉลองกับเจ้าจันเน็ตโต (Giannetto) หรือเปล่า มิลา ดิ โคโดโร (Mila di Codro) มีจุดจบอย่างไร ผมเคยคิดว่าตัวเองเป็นมนุษย์คนเดียวที่ ทุกข์ทรมานใจเพราะความไม่รู้นี้ แต่แล้วขณะคุยกันถึงความหลังกับ เปาโล ปรึบบรีเพื่อนของผม จึงบังเอิญได้รู้ว่า เขาเองก็ทุกข์ทรมานใจ ในทางตรงกันข้ามมานานหลายปี เพราะช่วงเป็นนักศึกษาเขาทำงาน ในโรงละครของมหาวิทยาลัยประจำเมืองไหนสักแห่ง ทำหน้าที่ฝึกตัว อยู่ตรงประตู เนื่องจากว่ามีคนมาซ้ำจำนวนมาก เขาจึงได้เข้าไปใน โรงละครหลังองค์ที่สองเสมอ เขาเห็นคิงเลียร์ (King Lear) ตาบอด แต่งกายหอมซ้ออุ้มศพคอร์เดเลีย โดยไม่รู้ว่าเป็นคนทำให้ทั้งคู่ตก

อยู่ในสภาพน่าสังเวชเหลือแสนเช่นนั้น ได้ยินเสียงมิลาตะโกนว่าเปลวเพลิงดงาม แล้วเขาก็คิดจนหัวจะระเบิดว่าเพราะอะไรคนถึงจับหญิงสาวผู้มีจิตใจสูงส่งเช่นนั้นไปย่างไฟ เขาไม่เคยเข้าใจเลยว่าทำไมแสมเลตถึงไม่พอใจจุ ซึ่งดูเหมือนเป็นคนดีเหลือเกิน เขาเห็นสิ่งที่โอเทลโลทำ แล้วนึกไม่ออกว่าเพราะอะไรเมียสวยๆอย่างนั้นถึงต้องเอาหมอนไปทับแทนที่จะให้หนู

สรุปว่า เราสารภาพความในใจต่อกัน และได้รู้ว่าเราจะมียวีชราที่แสนวิเศษ จะนั่งกันบนชั้นบันไดหน้าบ้านในชนบท หรือบนม้านั่งในสวนสาธารณะ และเล่าสู่กันฟังไปนานปี คนหนึ่งเล่าตอนเริ่ม อีกคนเล่าตอนจบ ส่งเสียงร้องแสดงความประหลาดใจทุกครั้งที่ได้รู้เรื่องตอนเริ่ม หรือตอนคลี่คลาย

“จริงเหอ แล้วเขาพูดว่ายังไง”

“เขาพูดว่า ‘แม่ครับ ผมอยากได้ดวงอาทิตย์!’”

“อืม ถ้าอย่างนั้นก็ไม่มีทางรอด”

“ใช่ แต่ว่าเขาเป็นอะไรเหอ”

ผมจะกระซิบใส่หูเขา

“พระเจ้าช่วย ครอบครัวนี่เป็นอะไรกันหมด! ที่นี้เข้าใจละ...”

“แต่ไหนเล่าเรื่องอดีตให้ผมฟังทีซิ...”

“ก็ไม่มีอะไรให้เล่ามาก แม่ผูกคอตาย ส่วนเขาคัวกูกตาดตัวเองให้ตายอด”

“โอ น่าสงสาร แต่เขาเองก็เหมือนกันนั่นแหละ คนพยายามบอกเขาแล้วทุกวิถีทาง”

“นี่แหละที่ผมสงสัยไม่หาย เพราะอะไรเขาถึงไม่เข้าใจ”

“คุณก็ลองนึกว่าตัวเองเป็นเขาสี ตอนที่เริ่มเกิดโรคระบาดนั้นนะ
เขาได้เป็นกษัตริย์และสามีผู้มีความสุขแล้ว...”

“ถ้าอย่างนั้นตอนที่เขาแต่งงานกับแม่ เขาก็ไม่...”

“ก็ไม่นะสิ มันเด็ดตรงนี้แหละ”

“เรื่องแบบของฟรอยด์ (Freud) เลยนะ ถ้าคนอื่นเล่าให้เราฟัง
เราจะไม่เชื่อ”

จากนั้นเราจะมีความสุขขึ้นมาใหม่ หรือว่าเราจะสูญเสียความสดใส
ของคนที่มีสิทธิพิเศษได้สัมผัสศิลปะแบบเดียวกับชีวิตจริง ซึ่งเราเข้าไป
ร่วมเล่นก็เมื่อเกมเริ่มแล้ว และออกจากเกมไปโดยไม่รู้ว่าคุณอื่นๆจะเป็น
อย่างไรต่อไป

วิธีเดินทางกับแชลมอน

เมื่ออ่านหนังสือพิมพ์จะเห็นว่า สมัยนี้มีปัญหาอยู่สองเรื่องที่น่ากังวลใจ เรา คือการรุกรานของคอมพิวเตอร์ และความเจริญจนน่าตกใจของโลก ที่สาม จริงอย่างที่หนังสือพิมพ์ว่า ผมเองก็รู้

เมื่อเร็วๆ นี้ผมมีโอกาสเดินทางช่วงสั้นๆ หนึ่งวันที่สตอกโฮล์ม และสามวันที่ลอนดอน ที่สตอกโฮล์มผมมีเวลาเหลือ เลยไปซื้อปลา แชลมอนรมควันมาหนึ่งตัว มันใหญ่มหึมา ราคาถูกแสนถูก ห่อพลาสติกอย่างดี แต่คนขายบอกว่า ถ้าผมอยู่ในช่วงเดินทาง ควรเก็บมันไว้ในที่เย็นๆ แหม แค่นี้จะง่าย

ที่ลอนดอน โชคดีว่าสำนักพิมพ์ที่พิมพ์หนังสือผมจองโรงแรมหรูไว้ให้ มีมินิบาร์ในห้องด้วย แต่พอไปถึงโรงแรมผมรู้สึกเหมือนอยู่ในสถานอัครราชทูตประจำกรุงปักกิ่งช่วงเกิดกบฏนักมวย

คนทั้งครอบครัวพากันมาตั้งที่พักอยู่ในโถงรับรอง เหล่านักเดินทางนอนห่มผ้าบนกระเป๋าดำเดินทางของตน... ผมสอบถามบรรดาพนักงาน ซึ่งล้วนเป็นชาวอินเดีย กับอีกสองสามคนเป็นชาวมลายู พวกเขาบอกว่าพอดีเมื่อวานโรงแรมใหญ่แห่งนี้ติดตั้งระบบคอมพิวเตอร์ใหม่ และ

เดินเครื่องก่อนใช้งานปกติได้ไม่เต็มประสิทธิภาพ ทำให้วันนี้เครื่องเสีย มาสองชั่วโมงแล้ว ไม่มีทางรู้ได้เลยว่าห้องไหนว่าง ห้องไหนไม่ว่าง จำเป็นต้องรอ

ใกล้ค่ำ พอคอมพิวเตอร์ซ่อมเสร็จ ผมก็เข้าห้องของผมได้ ด้วยความเป็นห่วงแชลมอน ผมจึงเอามันออกจากกระเป๋าดูเดินทาง แล้วมอง หามินิบาร์

ปกติแล้วในมินิบาร์ของโรงแรมทั่วไปจะมีเบียร์สองกระป๋อง น้ำแร่สองขวด สุราขวดจืดกับน้ำผลไม้สามสี่ขวด และถั่วลิสงสองห่อ แต่มินิบาร์ของโรงแรมแห่งนี้ใหญ่มาก มีวิสกี้จิน ตรีองบูย คูร์วัวร์เชียร์ กรองด์มา-นิเยร์ และคัลวาดอส ขวดเล็ก รวมทั้งหมดห้าสิบขวด และมีน้ำแร่ขวดเล็กยี่ห้อแบร์ริเยร์แปดขวด ยี่ห้อวิตเทลลอสสองขวด ยี่ห้อเอเวียงสองขวด แชมเปญขวดกลางสามขวด เบียร์สเตาท์ เบียร์เพลเอล เบียร์ดัตช์ และเบียร์เยอรมันหลายกระป๋อง ไวน์ขาวทั้งของอิตาลีและฝรั่งเศส ถั่วลิสงขนมขบเคี้ยว อัลมอนด์ ช็อกโกแลต และอัลกา-เซลท์เซอร์แค้เมาค่างไม่มีที่ว่างให้แชลมอน ผมเปิดลิ้นชักตู้ที่จุของได้เยอะสองลิ้นชัก แล้วขนของในมินิบาร์ใส่ลงไปในนั้นทั้งหมด เสร็จแล้วก็เอาปลาวางแทนและไม่คิดถึงมันอีก วันต่อมาพอมผมกลับเข้าไปในโรงแรมตอนบ่ายสี่โมง เห็นปลาวางอยู่บนโต๊ะ ในตู้เย็นมีเครื่องดื่มชั้นเลิศมาเติมใหม่จนล้น ผมเปิดลิ้นชักตู้ เห็นของที่ซ่อนไว้เมื่อวานยังอยู่ในนั้นทั้งหมด จึงโทรศัพท์ไปที่เคาน์เตอร์ต้อนรับ ให้เขาบอกพนักงานทำความสะอาดว่า ถ้าเห็นตู้เย็นเปล่า นั้นไม่ใช่เพราะผมดื่มของในนั้นหมด แต่เป็นเพราะปลาแชลมอน เขาตอบผมว่า ต้องป้อนข้อมูลใส่คอมพิวเตอร์ส่วนกลาง ประการหนึ่งเป็นเพราะพนักงานส่วนใหญ่พูดภาษาอังกฤษไม่ได้ จึงไม่อาจรับคำสั่ง

ทางภาษาพูด ต้องทาง *ภาษาเบสิก* เท่านั้น

ผมเปิดลิ้นชักตู้อีกสองลิ้นชัก แล้วขนของในตู้เย็นที่เข้าเอามาเติมใหม่ใส่ลงไป จากนั้นก็เอาปลากลับเข้าไปวางในตู้เย็น วันต่อมาเวลาบ่ายสี่โมง ปลาอยู่บนโต๊ะอีก และเริ่มส่งกลิ่นตุๆ แล้ว

ตู้เย็นอัดแน่นด้วยขวดเล็กขวดน้อย ส่วนลิ้นชักตู้ทั้งสี่ลิ้นชักนั้นเห็นแล้วนึกถึงตู้นิรภัยของ *speakeasy* (แหล่งขายเหล้าเถื่อน - ผู้แปล) ในช่วงที่มีการห้ามผลิตและจำหน่ายสุราในสหรัฐอเมริกา ผมโทรศัพท์ไปที่เคาน์เตอร์ต้อนรับ เขาบอกผมว่า คอมพิวเตอร์มีปัญหาอีกแล้ว ผมจึงกดกริ่งในห้อง และพยายามชี้แจงกรณีของผมให้ชายไว้ผมมวยคนหนึ่งฟัง เขาเอาแต่พูดภาษาถิ่น ซึ่งเพื่อนนักมานุษยวิทยาของผมอธิบายให้ฟังภายหลังว่า ภาษาที่พูดกันเฉพาะในกาฟิริสถาน (Kafiristan) สมัยที่อเล็กซานเดอร์มหาราชครองคู่กับโรซานา เข้าวันต่อมา ผมไปเซ็นชื่อในใบเสร็จที่มีตัวเลขสูงลิบลิว ในนั้นบอกว่า ชั่วโมงสองวันครึ่งผมดื่มแชมเปญเวฟและคลิกโกต์หลายร้อยลิตร วิสกี้หลากหลายยี่ห้อนับสิบลิตร ในจำนวนนั้นมีมอลต์หายากมารวมอยู่ด้วย จินแปดลิตร น้ำแร่แปร์ริเยร์กับเอเวียงรวมกันยี่สิบห้าลิตร และน้ำแร่ซานเปเลเลกรีโนอีกหลายขวด น้ำผลไม้จำนวนมากพอจะช่วยชีวิตเด็กในความอุปการะของยูนิเซฟ อัลมอนต์ วอลนัตและถั่วลิสงมากมายจนอาจทำให้เจ้าหน้าที่ชั้นสูตรพลิกศพตัวละครในภาพยนตร์เรื่อง *La Grande bouffe* อาเจียนได้ ผมพยายามชี้แจง แต่พนักงานยี่มอดพินด้าเพราะกินหมาก แล้วยืนยันว่าคอมพิวเตอร์บอกอย่างนี้ ผมขอให้เขาจัดหา *avvocato* (ทนาย) ให้ แต่เขาเอา *mango* (มะม่วง) มาให้ผมหนึ่งลูกแทน

ตอนนี้สำนักพิมพ์ของผมโมโหไฟแลบ หาวว่าผมเป็นตัวเบียดเบียน

ปลาแซลมอนก็กินไม่ได้ ส่วนลูกๆของผมนั้นบอกว่า ผมนั้นเพลาๆการ
ดื่มลงหน่อย

1986